Sote-uudistus

soite 2.0
Ihminen keskiössä
Individen i centrum

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hoitaa, palvelee ja pelastaa

Keskipohjalainen malli neuvostotyöskentelyssä

Valtakunnallinen vammaisneuvostopäivät 23.11.2021

Jussi Salminen, Soite

soite

Maailman megatrendit:

väestön ikääntyminen - kustannuspaineet - vastakkainasettelu - turvattomuus - ilmastonmuutos - digitaalisaatio - perheiden hyvinvointi

Hyvinvointia ja terveyttä
- lähellä ihmistä

Missio

Visio

Suomen toimivin sote
- rohkeaa uudistamista
yhdessä

Ihminen keskiössä

Arvostava kohtaaminen

Avoimuus

Osallisuus

Vastuullisuus

Yhden-vertaisuus

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvekuntayhtymä Soite*

- Kymmenen jäsenkuntaa – väestöpohja 78 000 asukasta
- Keski-Pohjanmaan keskussairaala on lähin päivystävä sairaala 200 000 asukkaalle

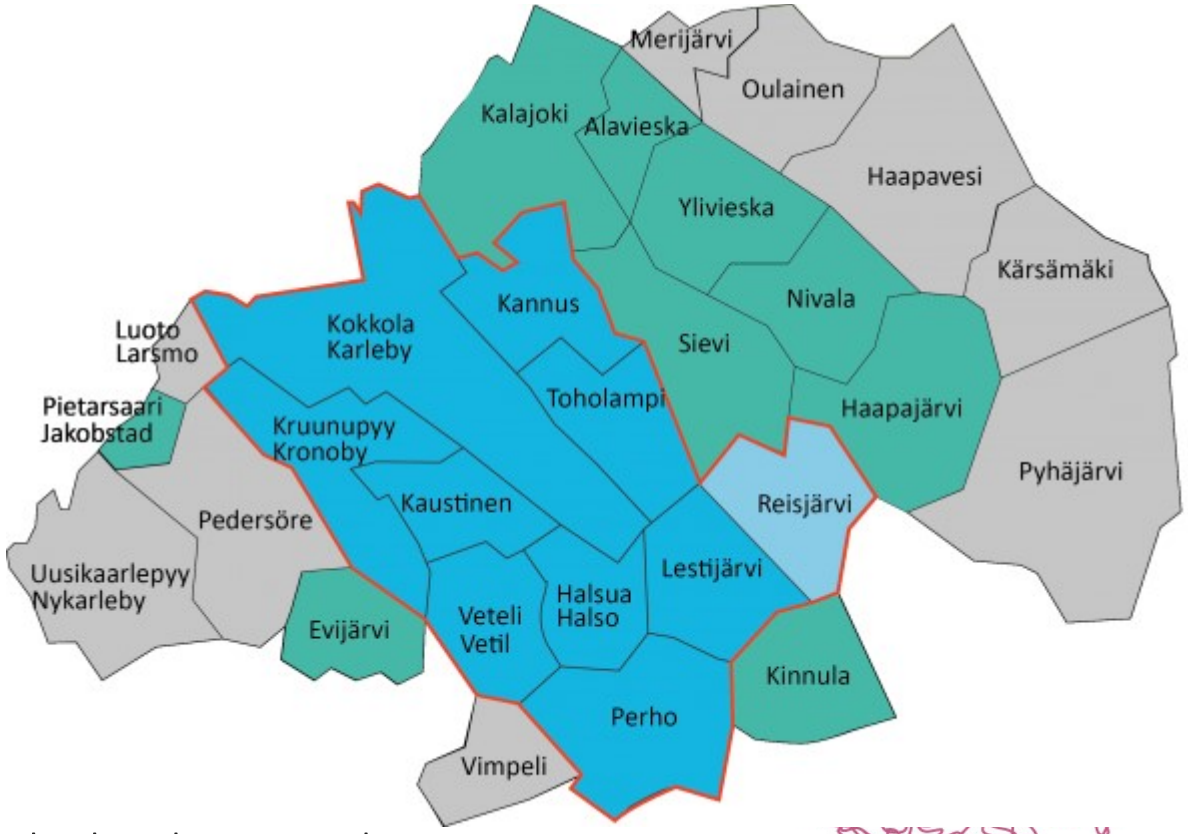

Organisaation toimialueet: Terveyden ja sairaanhoidon palvelut, hoito- ja hoiva, perheiden palvelut, vammaispalvelut sekä johtamisen ja tuotannon tukipalvelut

Soiten osallisuuden kanavat

Edustuksellinen osallisuus

Soiten hallitus ja valtuusto sekä neuvostot

Suora osallisuus

- alueen asukkaiden alueelliset keskustelutilaisuudet, kuulemiset, kansalaisaloitteet, kyläraatingit ja infot, asiakasraadit ja kokemusasiantuntijat (palveluiden kehittäminen), kyselyt, tutkimukset ja lausunnot, suora asiakaspalaute, foorumit eri asiakas- ja asukasryhmille

Tieto-osallisuus

- päätösten vaikutusten ennakkoarviointi (EVA, LAVA jne)
- viestinnästä, tiedottamisesta, päätösten julkisista asiakirjoista (esityslistat, muistiot, pöytäkirjat, strategiat, suunnitelmat)

Aktiivisesti osallistuvien osuus alueella

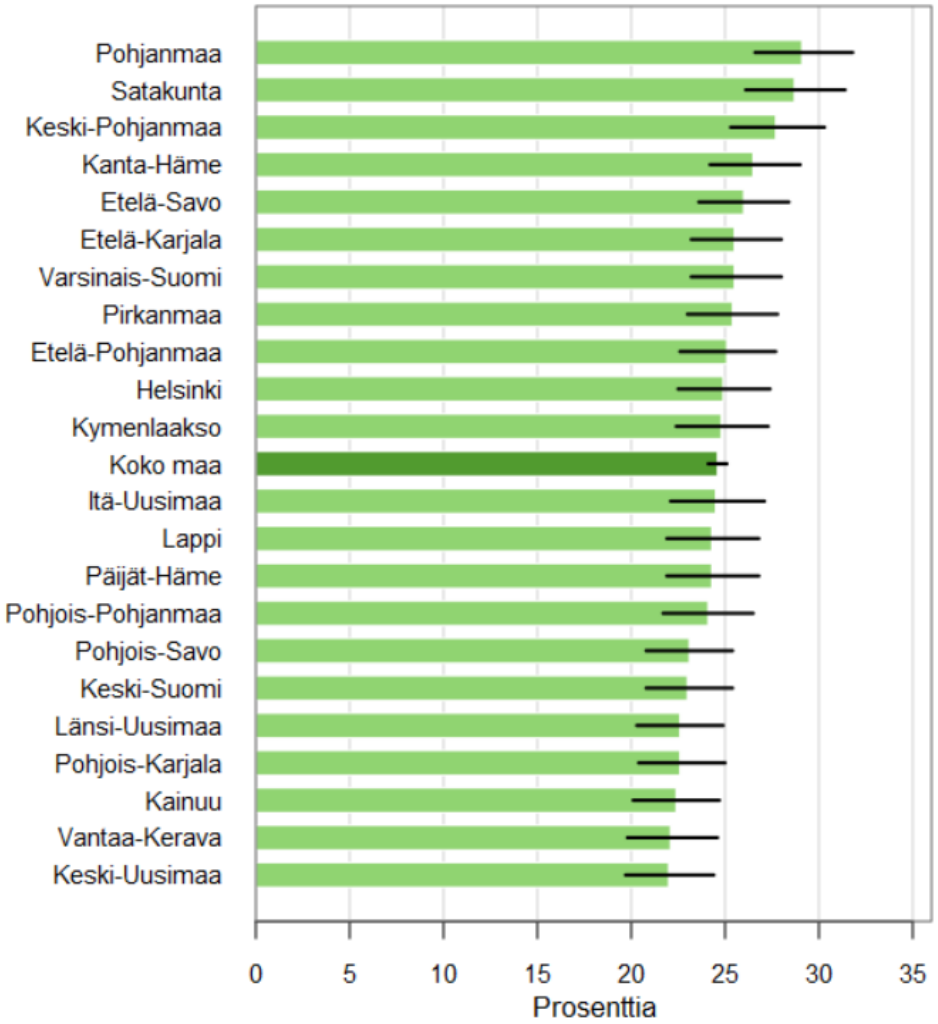

Lähde: FinSote 2020

Lähtökohtia

- Jo valmisteilla olleet maakunta- ja sotelaki korostivat osallisuuden merkitystä ja mahdollistivat maakunnalliset neuvostot alueellamme
- Maakunnallisten neuvostojen tavoitteena oli tukea osallisuutta ja kansalaisvaikuttamista aivan uudella tavalla
- Löydetty timantti: yhdistykset ja kansalaisjärjestöt nimesivät keskuudestaan osallistaen edustajat vanhus- ja vammaisneuvostoon julkisen haun kautta
- Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto (syksy 2017)

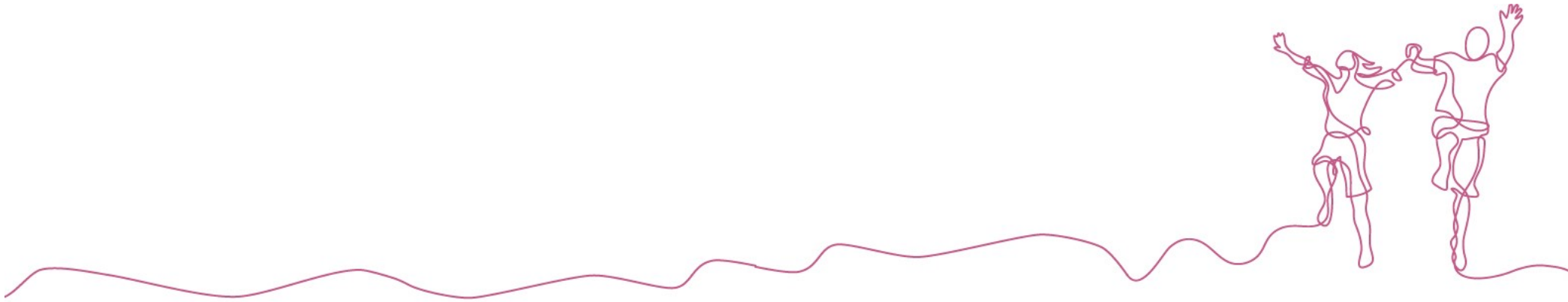

Miten teimme sen

- Maakunnallisten vanhus- ja vammaisneuvostojen kokoamisprosessi oli erilainen ensimmäisellä kaudella.
- Erilaisten potilasjärjestöjen suuren määrän vuoksi arvottiin mukaan pääsevät vammaisneuvoston jäsenet.
- Vanhusneuvosto oli helpompi muodostaa osallistaen, koska vanhusalan yhdistyksiä on huomattavasti vähemmän kuin vammaispuolella.
- Molemmilla kerroilla Soiten hallitus nimesi omat edustajansa neuvostoihin.

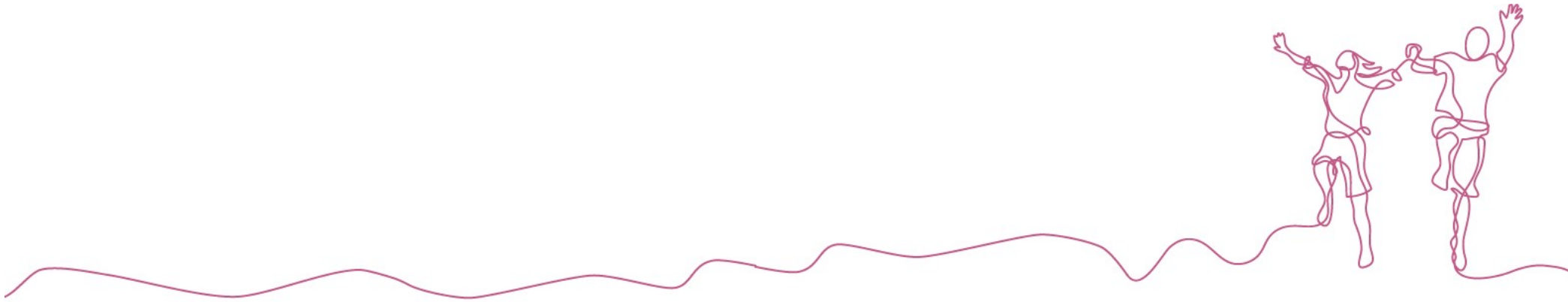

Miten teimme sen

- Toisella kaudella oli samanaikainen haku ja yhteensä tuli 35 hakemusta, jotka osittain samoja.
- Valintaprosessia katsottiin kokonaisuutena, jolloin saatiin kaikki yhdistykset mukaan joko varsinaisella tai varapaikalla.
- Yhdistykset ja kansalaisjärjestöt pystyivät huomioimaan erinomaisesti suku- ja kielijakauman ja osallistaen valittiin molemmat neuvostot.

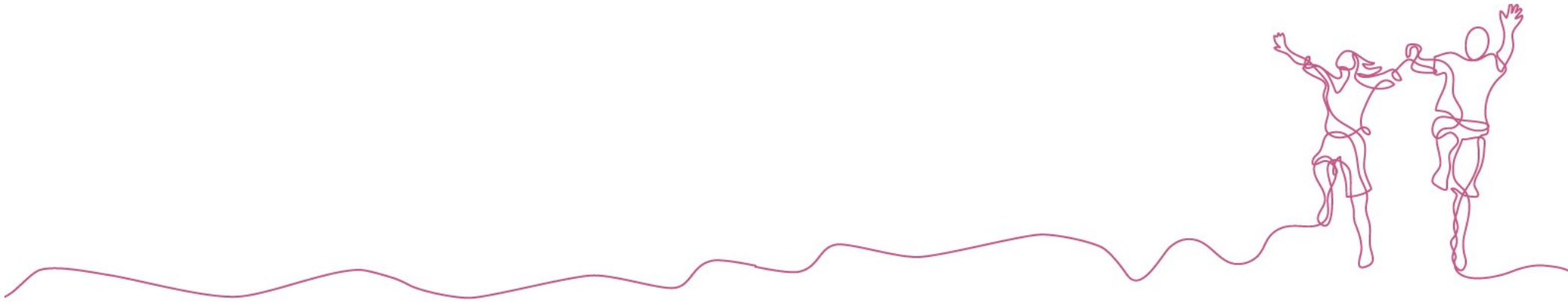

Kokemuksia

- Neuvostot kokoontuvat 5-6 kertaa vuodessa ja keskustelevat ajankohtaisista asioista
- Työvaliokunnat perustettu molempiin neuvostoihin nopeita lausunnonantoja varten
- Annettu jo lausuntoja Soiten hallitukselle, jossa ne huomioitu (esim. kuljetuspalveluohjeet). Oltu mukana EVA:n laadinnassa.
- Esitys VR:lle sadekatoksista, joka johtanut myönteiseen lopputulokseen
- Tehty esitykset digipalveluista ja vammaisasiamiehen perustamisesta.

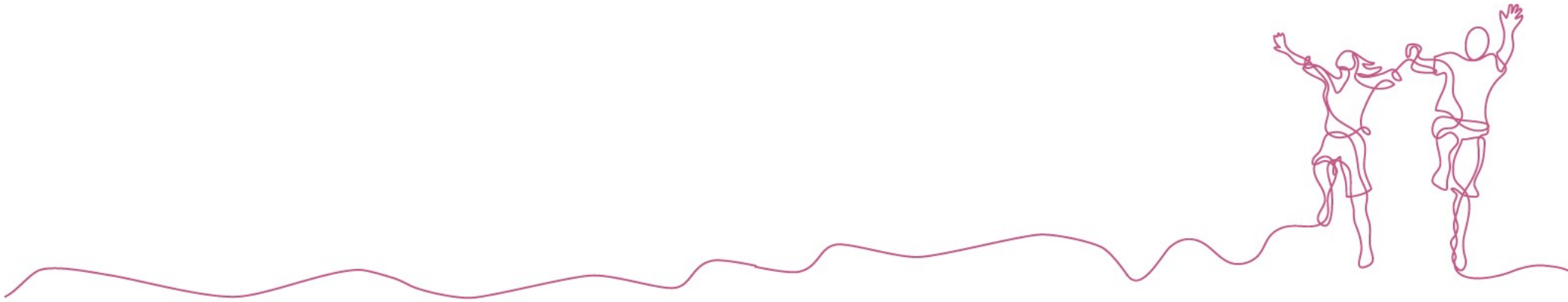

Kokemuksia

- Yhteistyö kunnallisten neuvostojen kanssa toimivaa (osittain samoja jäseniä, tieto kulkee)
- Neuvostojen tehtävänä keskustella, antaa palautetta ja välittää tietoa kunnallisista neuvostoista maakunnallisiin neuvostoihin ja päinvastoin
- Yhdistysten ja kansalaisjärjestöjen edustajien on oman yhdistykseen liittyvien asioiden lisäksi otettava huomioon edustamansa kunta
- Neuvostot vahvasti mukana alueellisessa hyvinvointityössä (painopisteet, toimenpiteet)
- Toimintaprosessia uudistettu sähköpostikokousten kautta (digiloikka)
- Aina EVA prosesseissa mukana

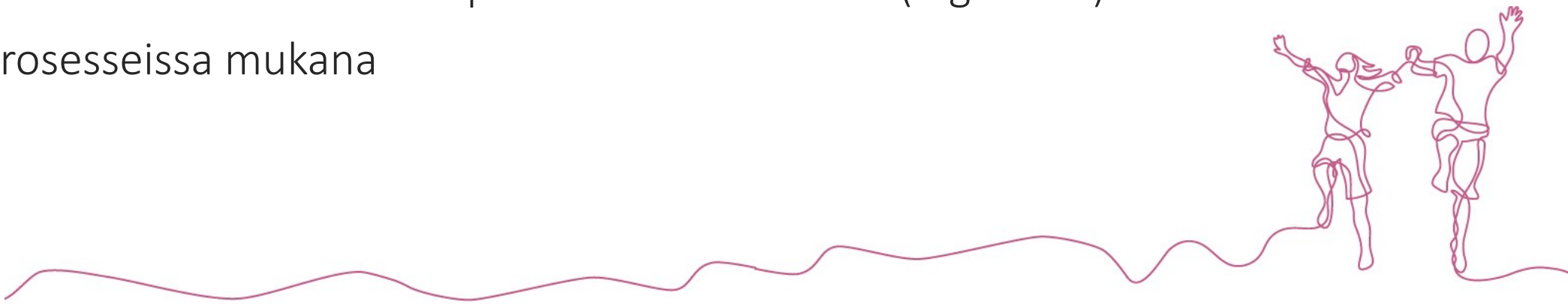

Tulevaisuuden näkymiä

- Hyvinvointialueen osallisuussuunnitelman laadinta aloitetaan syksyllä 2021 → tukee hyvinvointialueen järjestö ja hyte-työtä
- Neuvostot ovat kokemusasiantuntijuudellaan vahvasti mukana sekä suunnitelmien laadinnassa että niiden käytännön toteutuksessa
- Esimerkiksi tulevaisuuden sote-keskus hankkeessa ja sen osahankkeissa (asiakasraadit, neuvostot, kokemusasiantuntijat) arvioidaan kehittämistyön tavoitteita ja toimenpiteitä
- Suunnitelma tukee asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeutta monipuolisesti osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan

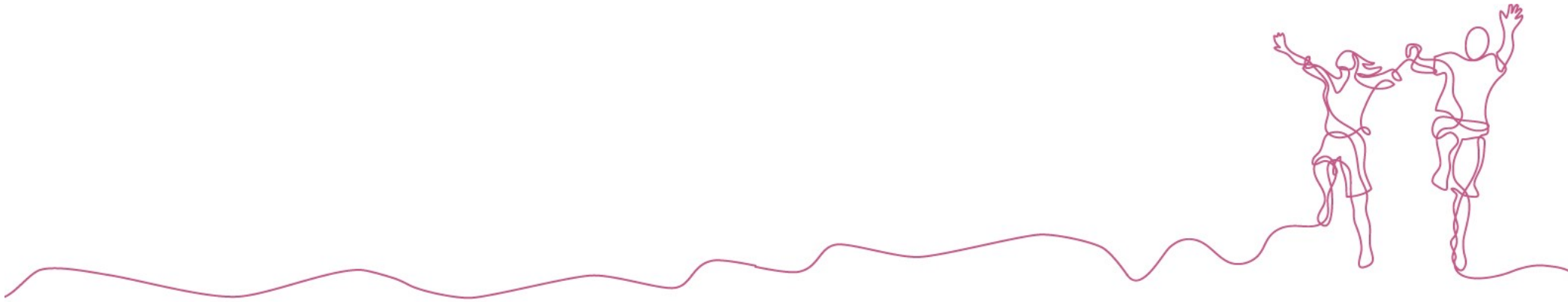

Sote-uudistus

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hoitaa, palvelee ja pelastaa

Yhdessä enemmän!

soite 2.0